

CHẾ TÀI BỒI THƯỜNG THIẾT HẠI VÀ MỘT SỐ LƯU Ý CHO DOANH NGHIỆP

ÔNG NGUYỄN CÔNG PHÚ – Nguyên Phó Chánh Tòa Kinh tế TAND
TP. HCM, Trọng tài viên Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC)

NỘI DUNG

1

Chế tài bồi thường thiệt hại do vi phạm hợp đồng trong pháp luật Việt Nam

2

Bồi thường thiệt hại do vi phạm hợp đồng theo công ước về hợp đồng mua bán hàng hóa quốc tế

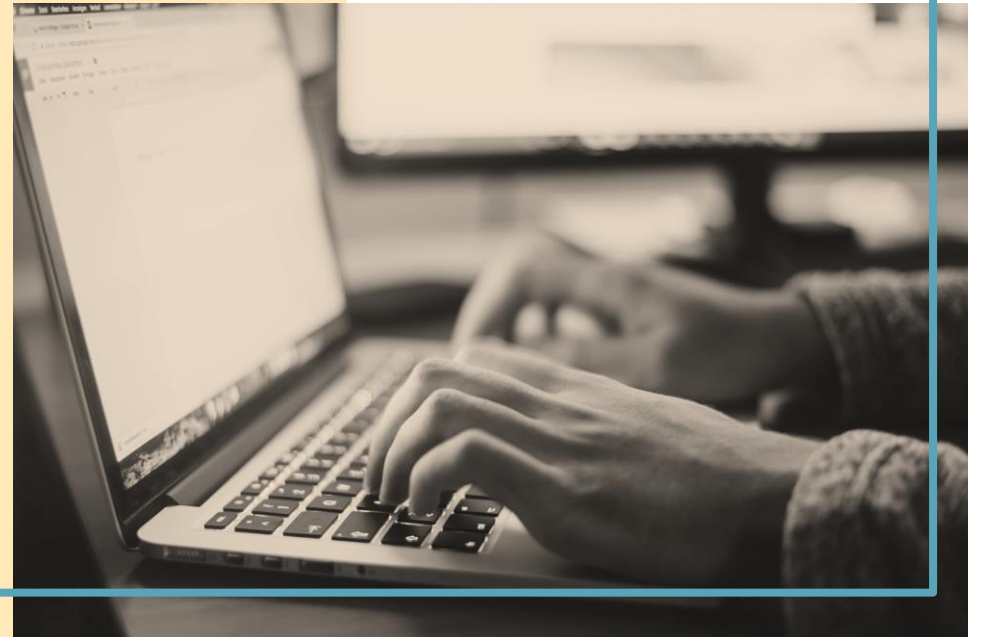

NỘI DUNG 01

**Chế tài bồi thường
thiệt hại do vi phạm
hợp đồng trong pháp
luật việt nam**

Chế tài bồi thường thiệt hại do vi phạm hợp đồng trong pháp luật Việt Nam

01. Căn cứ áp dụng chế tài bồi thường theo quy định của pháp luật
02. Các yếu tố làm cơ sở xác định mức bồi thường thiệt hại
03. Quan hệ giữa chế tài buộc bồi thường và các chế tài khác

01. Căn cứ áp dụng chế tài bồi thường theo quy định của pháp luật

Căn cứ chung

Điều 303 LTM

- Có hành vi vi phạm hợp đồng
- Có thiệt hại thực tế
- Hành vi vi phạm hợp đồng là nguyên nhân trực tiếp gây thiệt hại

Ngoại lệ

- Trường hợp miễn trách theo quy định chung (Đ294 LTM)
- Trường hợp miễn trách đối với thương nhân logistic (Đ237 LTM)
- Trường hợp miễn trách theo quy định của luật chuyên ngành

02. Các yếu tố làm cơ sở xác định mức BTTH

- Yếu tố cơ bản theo luật (Đ302 LTM):
 - Giá trị tổn thất thực tế, trực tiếp;
 - Khoản lợi đáng lẽ được hưởng nếu không có hành vi vi phạm.
- Bồi thường theo mức thỏa thuận tính trước trong hợp đồng (LD)
 - Quan điểm 1: Không chấp nhận
 - Quan điểm 2: Chấp nhận toàn bộ
 - Quan điểm 3: Chấp nhận có điều chỉnh khi cần thiết

03. Quan hệ giữa chế tài buộc bồi thường và các chế tài khác

- Có thể áp dụng đồng thời chế tài buộc bồi thường với các chế tài khác.
- Chế tài buộc trả lãi chậm trả có phải là chế tài buộc bồi thường?

Lưu ý: Quan hệ giữa chế tài buộc bồi thường với chế tài phạt vi phạm theo quy định của LTM khác với theo quy định của BLDS

NỘI DUNG 02

**BTTH do vi phạm hợp đồng
theo công ước về hợp đồng
mua bán hàng hóa quốc tế**

BỒI THƯỜNG DO VI PHẠM HỢP ĐỒNG THEO CISG

01. So sánh chế tài bồi thường theo CISG và theo pháp luật VN

02. Nguyên tắc bồi thường đầy đủ và giới hạn trách nhiệm “thấy trước”

03. Bồi thường thiệt hại tính trước trong thương mại quốc tế (LD)

04. Thực tiễn áp dụng và khuyến nghị cho doanh nghiệp

01. So sánh chế tài bồi thường theo CISG và theo PLVN

Điểm giống nhau

- Giá trị tổn thất thực tế, trực tiếp;
- Khoản lợi đáng lẽ được hưởng nếu không có hành vi vi phạm.

Điểm khác biệt

- CISG giới hạn trách nhiệm bồi thường trong phạm vi thiệt hại mà bên vi phạm có thể thấy trước;
- Luật VN không quy định giới hạn trách nhiệm bồi thường thấy trước;
- CISG quy định cụ thể hơn, rõ ràng hơn LTM và BLDS VN.

02. Nguyên tắc bồi thường đầy đủ và giới hạn trách nhiệm “thấy trước”

Nguyên tắc bồi thường đầy đủ:

- Bồi thường chênh lệch giá so với giá hàng thay thế (nếu thực hiện)
- Bồi thường chênh lệch giá so với giá thị trường (nếu hủy bỏ HĐ)

Giới hạn trách nhiệm bồi thường theo nguyên tắc “thiệt hại thấy trước”

- Xác định những thiệt hại tất yếu mà bên vi phạm phải thấy trước
- Loại trừ những thiệt hại có tính ngẫu nhiên

03. Bồi thường thiệt hại tính trước trong thương mại quốc tế (LD)

- CISG không có quy định về vấn đề này
- Tòa án, Trọng tài có thể áp dụng luật quốc gia phù hợp
- Trường hợp luật áp dụng là luật VN: Tùy theo quan điểm đã nêu trên

04. Thực tiễn áp dụng và khuyến nghị cho doanh nghiệp

- Thực tiễn giải quyết yêu cầu bồi thường thiệt hại tại Tòa án VN
 - Thường đòi hỏi phải có chứng cứ rõ ràng, trực tiếp
 - Ngại buộc bồi thường số tiền lớn
 - Xét xử theo tư duy pháp lý cũ, chậm thay đổi theo luật mới
- Kinh nghiệm soạn thảo điều khoản bồi thường trong hợp đồng
 - Nên có thỏa thuận trước về mức bồi thường nếu khó xác định
 - Thỏa thuận chế tài khác thay thế nhưng có ý nghĩa như bồi thường

Q & A

XIN CẢM ƠN